

NOTA INFORMATIVĂ

la proiectul de modificare a Hotărîrii Guvernului nr. 199/2014 cu privire la aprobarea Strategiei de alimentare cu apă și sanitație (2014-2028).

Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului

Autorul proiectului de modificare a Hotărîrii Guvernului nr. 199/2014 cu privire la aprobarea Strategiei de alimentare cu apă și sanitație (2014-2028) este Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului asistat de experți naționali și internaționali, care au ghidat elaborarea unui nou plan de acțiuni al strategiei în scopul asigurării realizării prevederilor strategiei privind accesul la apă și sanitație adecvată pentru toate localitățile țării.

Condițiile ce au impus elaborarea proiectului și finalitățile urmărite

Planul de acțiuni privind implementarea Strategiei de alimentare cu apă și sanitație (2014-2028) a fost elaborat pentru 5 ani (2014-2018). La moment acest termen este expirat.

Totodată, ținînd cont de noile abordări și acte internaționale la care Republica Moldova este parte, respectiv:

- adoptarea în septembrie 2015 a unei noi agende a ONU pentru dezvoltare durabilă pînă în anul 2030, inclusiv a Obiectivelor de Dezvoltare Durabilă pentru alimentarea cu apă, sanitație și igienă (ODD nr. 6.1 și 6.2);
- Acordul privind clima de la Paris (2016)

și experiența acumulată în implementarea primului Plan de acțiuni al Strategiei și a duratei acesteia sunt necesare actualizări în scopul realizării obiectivelor stabilite.

Măsurile primului plan de acțiuni (pentru perioada 2014-2018) al Strategiei au fost trasate pe termen lung, cum ar fi asigurarea epurării apelor uzate în conformitate cu Directiva 91/271/CEE privind tratarea apelor uzate urbane, elaborarea și punerea în aplicare a planurilor de siguranță a apei, promovarea principiilor economiei de piață, etc.

Totodată, urmare a evaluării executării acțiunilor planului pentru 2014-2018 s-a depistat o lipsă de capacitate a specialiștilor din sectorul alimentare cu apă și sanitație și a cadrului normativ/de standarde slab dezvoltat. În consecință, întreprinderile municipale apă-canal nu sunt pregătite să-și extindă serviciile în zonele rurale sau în alte unități administrativ-teritoriale, nu dispun de capacitatea instituțională, managerială și de expertiză necesară pentru îmbunătățirea serviciilor prin aplicarea principiului "regionalizării", care prevede crearea parteneriatelor; nu dispun de resurse financiare suficiente pentru dezvoltarea infrastructurii de alimentare cu apă și de canalizare și a sistemelor locale de colectare și epurare a apelor uzate; nu au capacitatea de a atrage investiții străine.

În același timp, nu a fost creată o bază de date pentru gestionarea și monitorizarea proiectelor externe și interne. Proiectul privind dezvoltarea conductei centralizate de apă Soroca-Bălți, susținut de BERD, BEI și FIV și proiectul de alimentare cu apă pentru 6 localități, susținut de Fondul Kuweitan au fost stopate. În consecință, volumul investițiilor în dezvoltarea sectorului planificat pentru perioada 2014-2018 nu a fost atins.

În noul plan de acțiuni al strategiei pentru perioada ulterioară 2019-2023 sunt luate în evidență problemele nesoluționate și stabiliți pașii ulteriori pentru dezvoltarea acestui sector, care:

vor îmbunătăți cadrul normativ în scopul alinierii acestuia la standardele comunitare;

vor întări capacitățile autorităților administrației publice locale pentru aplicarea principiului de regionalizare a serviciilor de alimentare cu apă și de canalizare în scopul acordării populației unor servicii de calitate;

vor fi construite și extinse sisteme de alimentare cu apă și de canalizare pentru asigurarea cu apă potabilă a cetățenilor din zona urbană și rurală și îmbunătățite condițiile de sanitație.

Principalele prevederi ale proiectului

Proiectul dat nu transpune directivele UE, precum și nu a fost elaborat întru armonizarea legislației naționale cu prevederile legislației UE.

Proiectul prevede:

Întărirea capacităților specialiștilor din sectorul alimentare cu apă și de canalizare și a autorităților administrației publice locale în scopul conștientizării principiilor de dezvoltare ale sectorului de alimentare cu apă și sanitație, inclusiv crearea operatorilor regionali.

Acțiuni de actualizare a cadrului normativ/de standard în sectorul alimentare cu apă și sanitație și reglementărilor economice în domeniul gestionării resurselor de apă cu referire la taxe, tarife, impozite, subvenții și accesul echitabil la apă.

Realizarea proiectelor investiționale pentru construcția/extinderea infrastructurii de alimentare cu apă și de canalizare.

Fundamentarea economico-financiară

Implementarea acțiunilor planului se vor efectua în limita fondurilor mijloacelor bugetare și asistenței externe planificate.

Suma estimată pentru finanțarea acțiunilor planului nou elaborat este de 4 211 976 mii lei, inclusiv 2 438 244 mii lei din surse externe, 163 800 mii lei surse neacoperite și 1 609 932 mii lei din bugetul public de stat.

Suma prevăzută din bugetul public de stat este planificată în:

FEN – 1 085 417 mii lei (67,42%);

FNDR – 484 515 mii lei (30,1%);

Sumele neacoperite (163 800 mii lei sau circa 4%) sunt parțial discutate cu donatorii externi și instituțiile financiare internaționale, care solicită o contribuție a statului de circa 20%.

Specialiștii ministerului vor desfășura activități legate de revizuirea cadrului normativ, desfășurarea de cursuri și seminare de instruire, campanii de informare privind politicile naționale de dezvoltare a alimentării cu apă și sanitație, evaluarea proiectelor de regionalizare și elaborarea ghidurilor celor mai bune practici. Acest lucru se va face în cadrul activității curente și a bugetului anual al ministerului, precum și cu sprijinul experților proiectului "Consolidarea cadrului instituțional în sectorul apei", susținut de SDC și ADA și alți donatori.

Bugetul general al proiectului "Consolidarea cadrului instituțional în sectorul apei" constituie CHF 4'900'000, Contribuția Agenției Elvețiene de Dezvoltare și Cooperare: CHF 3'815'000, Contribuția Agenției Austriece de Cooperare: EUR 1'000'000. Durata primei faze a proiectului este 01.09.2015 -31.08.2019, actualmente este inițiată procedura de extindere a acestui proiect.

Spre exemplu, din acest proiect, pentru organizarea a 20 de seminare cu autoritățile publice locale cu tema "Regionalizarea serviciului – element cheie al politicii naționale de dezvoltare a sectorului de alimentare cu apă și de canalizare din Republica Moldova" va fi alocat un buget de 408 910,00 lei.

Avizarea și consultarea publică a proiectului

În temeiul Legii nr. 239-XVI din 13 noiembrie 2008 privind transparența în procesul decizional, proiectul va fi plasat pe pagina web a ministerului pentru consultarea opiniei publice cu părțile interesate după aprobare la ședința secretarilor generali de stat.

Ministru

Georgeta MINCU